

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parnassus Catholicus Sive Succincta Quorundam inter Religiones modernas discrepantium Dogmatum Poëtica enodatio

Mertz, Johann Wilhelm

Viennae Austriae, 1679

5. An Corpus Christi sit extra Esum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-9862

Et demus (falsum modò quod tamen esse probatum est)
 Esse sub, in, vel cum pane, sequetur idem.
 Nam si cum pane est, velut esse fateris, in ipso
 Cur non, ut par est, debito honore colis?
 In quocunque loco Deus est, venerandus in illo est,
 Corpus, non etiam tu venerare locum.
 Hinc Calvinistæ rident meritòque Lutherum,
 Qui non, quod credit, corpus adesse colit.

QUÆSTIO QUINTA.
 AN CORPUS CHRISTI
 SIT EXTRA ESUM?

- Obiectio.* **S**ed dicit nobis, qui miscent omnia Rixis,
 Extra Esum nullum corpus adesse Dei.
- Responsio.* Sed contradicunt sibimet, qui talia dicunt,
 Nam si non extra est corpus, ut esse volunt,
 Quomodo sub pane est? nùm differt panis ab esu?
 Panis, si in pane est, ante sit Esus opus est,
 Nam panem sequitur (nisi fallor) & usus & esus,
 Si prior est panis, corpus eritque prius.
 Namq; unum absque alio non est, nec creditur esse,
 Posterior verè hic usus & esus erit.
 Et panem dixit, non usum panis & esum
 Esse suum corpus, cur aliud loqueris?
 Jam quoque nec panis, nec corpus pendet ab Esu,
 Quæ licet haud comedas, sunt tamen atq; manent.
 Si sunt, siq; manent absque usu esuque, quid ergò
 Extra usum aut esum corpus adesse negas?

Et

Et cur non panem talem, sub quo esse fatentur
 Corpus, demonstrant, sicut ubique crepant?
 An talem nobis, si verè ostendere possunt,
 Extra esum verè corpus adesse dabunt?
 Cur tanto Papam rident damnantque cavillo,
 Dùm talem ostendit semper, ubique colit?
 Rursum: si non est extra usum corpus & esum,
 Causa ergò efficiens corporis, esus erit.
 Ast hoc quis sanus dicat? nam nî foret ipsum
 Ante esum corpus, nec foret esus item,
 Namque ideò hunc panem cupimus, quia corpus inesse
 Credimus, absque illo mandere nemo cupit.
 Solùm ergò causa est, verbum, quod dicitur ante
 Hunc esum, & verum est, ante, manetque simul.
 Si postquam dictum est, verum est, & dicitur ante
 Esum, ergò ante esum tum quoque corpus erit.
 Ast age, cùm talis tibi dat, præbètque Minister,
 Hunc panem, dicens, accipe, corpus id est.
 Antea quàm sumas subsiste parumper, & ipsum,
 Num verum aut falsum dixerit, ante roga.
 Si verum dicat; falsum tibi dicat oportet,
 Extra esum, nullum corpus adesse, tuum;
 Namque quod in manibus tenet, est, & dicitur esse,
 Ante esum corpus; quomodo id ergò negat?
 Ergò si verum dicit, contrarius audit,
 Dum verum affirmat, quod tamen esse negat.
 Si dicat panem nondum esse, sed esse futurum
 Corpus in ipso esu, stansque tenénsque manu:
 Sic contradicit rursum, dum dicit id esse,
 Quòd tamen esse negat: tu modò Judicem age.

Obiectio.

Responso.

Si

Si dixit verum, incautus reperitur apertè,
Si falsum dixit, rursus ut ante manet.

Obiectio. Si dicas, verum dicit, quia dicit id ipsum.

Quod tenet in manibus, quodque daturus erit;
Esse DEI corpus, sed ad usum esumque paratum,
Qui nisi succedat, jam neque corpus erit.

Responsio. Atqui hoc nec Christus dixit, nec dixit id ipsum,

Ipse, quid ergò docet, si nec id esse docet?

Est corpus dixit, non dixit fiet in esu,

Aut nisi sumpseritis, jam neque corpus erit.

Hæc non sunt Christi, sunt addita verba Lutheri,

Verba DEI mancant, cætera dispereant.

Obiectio. Sed quærunt: alium nùm Christi corpus ad usum,

Esu quàm propter sit, fueritque datum?

Responsio. Esto, quid inde inferes? nùm forsitan inde sequetur,

Non esse extra usum? sera sequela nimis.

Dic etiam an alium non est formatus ad usum

Vel finem panis, quàm quòd edatur item?

Aut ideò panis non est, si protinus Esus,

Aut etiam nunquam fortè sequatur, erit?

Sic Caro, sic Vinum, sic cætera cuncta creata

Propter sunt usum, sunt tamen atque manent,

Quantumvis nullus successerit usus & Esus:

Res namque est usum, quælibet ante suum.

Omne quod est aliud propter, supponitur esse,

Nec res est vsus, ceu patet, ulla suus.

Ergò finalis tantummodo Corporis esus,

Formalis non est causa, nec efficiens.

Sanctum ergò Corpus disjunge à Corporis usu,

Sic dabis extra Esu Corpus adesse suum.

Exem-

Exemplo est panis, quem dixi, materialis,
 Esū qui propter, fitque daturque suū.
 Est tamen atque manet, licet usus nullus & esus
 Succedat, causa est, quæ modò dicta quoque.
 Namque rei finis non dat formale, nec aufert,
 Res sic tota manet, sed sine fine manet.
 Sic quoque quantumvis sit Christi Corpus ad usum,
 Quamvis non comedas, est tamen atq; manet.
 Est corpus sanè per se venerabile semper,
 Atque est ut comedas; est tamen antequam edas.
 Vis? ede: si non vis? sine, sumet dignior alter,
 Est tamen: atque ideò est, ut reverenter edas.
 Cur non esse doces, quod manducare recusas?
 Si non est corpus, quomodo corpus edes?
 An ergò oppositum verum est, quod & esus & usus
 Sit propter corpus? quodque sequatur idem?
 Nam nullum corpus si sit sub pane, tametsi
 Esse potest usus, nullus at esus erit.
 Hinc sic colligimus: si constat corpus adesse
 Ante extraque usum, sicut & esse liquet.
 Ergò asservari poterit reverenter ad esum,
 Ostendi, ferri, de manibusque dari.
 Quin circumferri per templa, per arva, per Vrbes,
 Sicut gestatur, cum datur, in manibus.
 Ast dicunt: Christus cum se præberet in ipsâ
 Cœnâ, non dixit, sumite, corpus id est:
 Spectatum populo circumgestate per Vrbes,
 Deferte infirmis, sacrificare Diis:
 Aut colite, aut templis servate, serate, levate,
 Sed dixit clarè, sumite & hoc edite.

Obiectio.

E

At

Responſio. At quæ eſt iſta, rogo, reſponſo digna ſequela?

Non juſſit Chriſtus, non licet ergò mihi.

An ſi non fieri voluiſſet, tunc vetuiſſet?

An ergò fieri vult, quia non vetuit?

Nec panem juſſit ſervare, recondere, ferre,

Pectore ſed grato mandere quotidie.

Aut ideò panis non eſt ſervandus ad eſum?

Aut ſi ſervatur, definit eſſe quod eſt?

An non eſt panis, qui circumfertur in urbe?

Aut qui ſervatur, conditur inq; penu?

Deut. 8. Manna Deus quondam populo conceſſit ad eſum;

Hebr. 9. At fuit hæc ſacri Manna figura cibi.

Matth. 4. Sic quem turba ſequens Chriſtum conſumpſit, & alter,

Luc. 9. Quem non abſumpſit, panis uterque fuit.

Marc. 6. Quin quoque Reliquias panis fragmentaque juſſit

Ioan. 6. Servare, hæc Cœnæ nempè figura fuit.

Ergò cur corpus, quo ad uſum (ut dicis) & eſum

Conceſſum à Chriſto eſt, non remanere doces?

An non culpa tua eſt? cur clamas corpus abeſſe?

An ſi corpus abeſt, tu neque corpus edes?

Non tu, ſed verbum facit immutabile corpus,

Si vis, gratus edas, ſin minùs, alter edet.

Propterea ſervatur enim, ut ſi fortè quis illud

Manducare petat; protinus inveniat,

Jam quoque ſervatum, ſempèrque fuiſſe, probatur

Prifcorum exemplis, pluribus atque libris,

Id monſtrant veteres aræ, ſacraria, templa,

Sic eſſe extra uſum corpus & ora; patet.

In primis quondam ſæclis, cùm nullus ubique

Chriſtigenùm fidei tutus ab hoſte fuit;

Rectè Sacramenta domus ſervabat in Arcâ,

Ut priùs acciperet, quàm hoſtis eum arriperet.